

היום נלמד בעזרת ה':

פסחים דף קטז

למדנו במשנה לעיל - שמביאים לפנינו חרוסת אע"פ שאין החרוסת מצווה:

הטעם שמביאים לפנינו חרוסת הוא משום קפא (= ארס שנמצא במרוח ויש סכנה באכילתו, והחרוסת מבטלת אותו).

אמר רב אסי וכו': מיש שאכל חזרת וחלה בגלל הקפא, יאכל צנון יתרפא. מי שאכל צנון וניזוק מהקפא, יאכל כרתי. מי שאכל כרתי וניזוק מהקפא, ישתה מים חמים. הרפואה לקפא של כל סוגי הירקות היא שתיית מים חמים. ובעוד שהוא ממתין למים החמים יאמר לחש 'קפא קפא... וכו'.

למדנו במשנה לעיל - שלדעת ר"א ברבי צדוק הבאת החרוסת היא מצווה:

זכר לתפוח: בנות ישראל במצרים היו יולדות את בניהן תחת עצי התפוח בלא עזב, כדי שלא ירגישו בהן המצריים, ובחרוסת יש תפוחים. **זכר לטיט:** בני ישראל במצרים היו משועבדים ועובדים בטיט, והחרוסת דומה לטיט.

אמר אביי: צריך לערב בחרוסת תפוחים ויין שיש בהם חמיצות, זכר לתפוח שיש בו חמיצות. וצריך לעשות את החרוסת עבה, זכר לטיט שהוא עב.

משנה: המשך דיני ליל הסדר: במזיגת הכוס השניה - אם הבן הוא חכם הוא שואל את אביו מה נשתנה הלילה הזה שמוזגים כוס שני לפני האכילה, ואם אין דעת בבן אביו מלמדו לשאול.

בזמן שבית המקדש היה קיים היו שואלים שאלה נוספת - שבכל הלילות אנו אוכלין בשר צלי או שלוק או מבושל, הלילה הזה כולו צלי (= קרבן פסח נאכל רק צלוי).

נמרא: ביאור השאלה 'שבכל הלילות אנו מטבילין פעם אחת...!': הגמרא מקשה: וכי בכל הלילות יש חובה להטביל פעם אחת? רב ספרא מתרץ: כך צריך לשאול - 'שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת...!'

(המשך בדף הבא ↓)

יוצא לאור ע"י:

"אור הספר התורני" הוצאה לאור
052-7628377

להצטרפות:

mabatladaf18@gmail.com



052-342-4473



מתחיל בגנות וכו': באמירת ההגדה מתחיל בגנות = 'מתחילה עובדי ע"ז היו אבותינו' / 'עבדים היינו'. ומסיים בשבח והודאה = שהיינו עבדים והקב"ה הוציאנו משם.

גמרא: כשאומר 'מצה זו שאנו אוכלים' צריך להגביה ולהראותה למסובים, וכן את המרור כשאומר 'מרור זה שאנו אוכלים', אבל כשהוא אומר 'פסח שהיו אבותינו אוכלים' לא יגביה את הפשר המונח בקערה, לפי שנראה כאוכל קדשים מחוץ לירושלים.

אמר רב אחא בר יעקב: סומא (= עיוור) פטור מאמירת ההגדה, דין זה נלמד בגזירה שווה מבן סורר ומורה - שאם אחר מהוריו סומא אין הבן נידון כבן סורר ומורה.

קושיא: רב יוסף ורב ששת היו סומים, והם אמרו את ההגדה והוציאו את המסובים ידי חובה, לכאורה מוכח שהם סברו שסומא חייב באמירת ההגדה. תירוץ: הם סברו שחייב אכילת מצה בזמן הזה (שאינן קרבן פסח) הוא רק מדרבנן, ומצות אמירת ההגדה תלויה במצוות מצה, וחכמים חייבו בזמן הזה אף את הסומא באמירת ההגדה, ולכן הוא יכול להוציא אחרים ידי חובה.

למסקנת הגמרא: רב יוסף ורב ששת לא למדו את הגזירה שווה שלמד רב אחא בר יעקב מבן סורר ומורה, והם סברו שסומא חייב באמירת ההגדה מן התורה.